

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

2 R o c z n i k .

Część II. — Wydana i rozestana dnia 31 stycznia 1916.

Treść: 15. Pochwalne uznanie. 16. Umysłowo chorzy z obszaru okupowanego. 17. Ogłoszenie odnoszące się do zakupna soli. 18. Podwyższenie głównego podatku patentowego na rok 1916. 19. Oględziny ciał zmarłych. 20. Pobór podatku spożywczego. 21. Zmiana siedziby sądów gminnych. 22. Kary.

15.

Pochwalne uznanie.

W Imieniu Najwyższej Służby wyrażam kapitanowi Juljuszowi Salomonowi von Friedberg, przeniesionemu do Komendy obwodowej w Miechowie, moje uznanie i podziękowanie za jego wybitną działalność przy tutejszej Komendzie w charakterze referenta gospodarczego, jak niemniej za dowody przy każdej sposobności okazywanego koleżeństwa.

16.

Umysłowo chorzy z obszaru okupowanego.

Według rozporządzenia c. i k. Wojskowej Jeneralnej Gubernii w Lublinie z dnia 5. stycznia 1916 № 18619 ubodzy umysłowo chorzy, którzy

bywają dla otoczenia niebezpieczni, mają być — aż do dalszego zarządzenia — odsyłani do szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Koszta ich leczenia i utrzymania zostały obliczone na 6 kor. 80 hal. dziennie. Koszta te w razie stwierdzonego zupełnego ubóstwa tak samego umysłowo chorego jak też i osób, do jego utrzymania obowiązanych, ponosić będzie c. i k. Zarząd wojskowy.

17.

Ogłoszenie odnoszące się do zakupna soli.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że ludność nabywa sól w ten sposób, iż oddaje jaja, drób lub zboże za sól, wierząc, że soli nabyć nie można.

C. i k. Komenda obwodowa podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że ludność nie

powinna się obawiać braku soli, przeciwnie, że zawsze będzie mogła zaopatrzyć się w sól, płacąc 26 halerzy za 1 kg. czyli za 2½ f. r., a wszelkie rozszerzane wiadomości o braku soli są wymysłem spekulantów w celu wyzyskania ludności.

O braku soli i żądaniu wyższej ceny niżli wspomniana należy uwiadomić c. i k. Komendę obwodową.

18.

Podwyższenie głównego podatku patentowego na rok 1916.

Na podstawie Art. 87 zasadniczych ustaw państwowych zarządził rząd rosyjski sankcyonowaną 4. października 1914. uchwałą Rady ministeryalnej (rosyjski dziennik rozporządzeń z 12. listopada 1914 № 2870) na rok 1915, co następuje:

1) taksy podatku patentowego od przedsiębiorstw handlowych I, II i III kategorii jako też od przedsiębiorstw przemysłowych I — VI kategorii podwyższa się o 50 %,

2) dodatki państwowe na kosztą kwatunku i utrzymania sądów gminnych należy pobierać od podwyższonych, inne zaś dodatki państwowe od normalnych taks patentowych.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Najwyższej Komendy wojskowej z dnia 29 listopada 1915 Op. M. V. № 106979 zarządziło c. i k. generalne Gubernium wojskowe rozkazem z dnia 23. grudnia 1915 № 20051 pobór podatku patentowego wedle powyższych zasad, od roku 1916 począwszy.

Powyższe zasady jednolitego opodatkowania wprowadzone zostały w życie w całym obszarze Polski, podlegającym administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszarze okupowanym).

Wskazując na potrzebę równomiernego postępowania przy opodatkowaniu oraz powołując się na postanowienia Art. 48 międzynarodowej

konwencji hagskiej, normującej stosunki wojenne, podaje się powyższe zarządzenie do publicznej wiadomości.

19.

Ogłędziny ciał zmarłych.

Ogłędziny ciał zmarłych mają na celu:

1) Sprawdzenie, że śmierć rzeczywiście nastąpiła.

2) Zbadanie, czy śmierć była naturalną, czy też była następstwem zbrodni lub takiego działania zbrodniczego, którego skutki śmierć sprowadziły, czy też nastąpiła z powodu jakiejś gwałtownej, przypadkowej przyczyny.

3) Zbadanie czy śmierć była następstwem choroby zakaźnej, zagrażającej mieszkańcom.

Od ukazania się niniejszego rozporządzenia jest grzebanie zmarłych (także nieżywo urodzonych dzieci) bez poprzednich ogłędzin zwłok przez ustanowionego do tej czynności oglądacza ciał zmarłych surowo wzbronione i będzie karane.

W pierwszym rzędzie oglądaczem ciał zmarłych w gminie ma być lekarz, w gminach zaś, w których niema lekarza, ma gmina ustanowić oglądaczem ciał zmarłych człowieka godnego zaufania i umiejącego czytać i pisać.

O każdym wypadku śmierci (także o urodzeniu nieżywego płodu) ma najbliższa rodzina, domownicy, lub osoby, które ciało zmarłego znalazły, donieść wójtowi, względnie sołtysowi wsi, a ten poleci oglądaczowi ciał zmarłych, by zwłoki oglądnał.

Jeżeli zmarły pozostawał w opiece lekarskiej lub felczerskiej, ma oglądacz zażądać od nich poświadczenia, stwierdzającego, na jaką chorobę dana osoba zmarła.

Po dokonanych ogłędzinach ma oglądacz zwłok wydać kartkę pośmiertną i dopiero wtedy może się odbyć pogrzeb. Na kartce pośmiertnej ma być wymienione: Imię i nazwisko zmar-

ego, wiek, miejsce zamieszkania, dzień śmierci, przyczyna śmierci (rodzaj choroby), dzień pogrzebu, uwaga i podpis oglądacza zwłok.

Kartkę pośmiertną należy wręczyć odosobnionemu proboszczowi, w którego parafii zaszedł wypadek śmierci, a u izraelitów urzędowi gminnemu, który zapisuje akt śmierci.

Podawanie fałszywych dat oglądaczom ciał zmarłych będzie surowo karane.

Jeśli oglądacz zwłok stwierdził wypadek pozornej śmierci, ma bezzwłocznie zarządzić wezwanie lekarza.

Jeśli zachodzi podejrzenie śmierci nienaturalnej, przypadkowej lub gwałtownej, ma oglądacz zwłok donieść o tem wójtowi lub sołtysowi, którzy ze swej strony są obowiązani zawiadomić o tem najbliższy posterunek żandarmeryi i aż do zarządzenia władzy wstrzymać pogrzeb.

W razie stwierdzenia wypadku śmierci z powodu choroby zaraźliwej ma oglądacz zwłok wraz z wójtem lub sołtysiem wydać potrzebne zarządzenie (odosobnienie domu zarażonego, wyniesienie ciała do kostnicy, dezynfekcja domu), a o zaszłym wypadku ma urząd gminny donieść bezzwłocznie c. i k. Komendzie obwodowej, albo najbliższemu posterunkowi żandarmeryi.

Zwłoki zmarłych należy grzebać na przynależnym cmentarzu; przewożenie na inny cmentarz do innej gminy może nastąpić jedynie za zezwoleniem c. i k. Komendy obwodowej.

Z końcem każdego tygodnia ma oglądacz zwłok przedłożyć przez Urząd gminny c. i k. Komendzie obwodowej wykaz osób zmarłych w minionym tygodniu, podając: miejsce zamieszkania zmarłych, imię, nazwisko, wiek, dzień śmierci i przyczynę śmierci (rodzaj choroby). W razie, jeśli nie zaszedł żaden wypadek śmierci, należy również donieść.

Gminy mają zamianować oglądacza zwłok i ustanowić dla nich miesięczną płacę z kasy gminnej. Oglądacze ciał zmarłych należy ustanowić w gminach i osadach, w których są cmentarze.

Na inne osady może być jeden wspólny oglądacz zwłok.

O wyborze i mianowaniu oglądaczy ciał zmarłych mają wójtowie donieść c. i k. Komendzie obwodowej najpóźniej do dni 14 po ukazaniu się niniejszego zarządzenia, podając miejscowość, dla której oglądacz zwłok jest przeznaczony, jego imię i nazwisko, wiek, wyznanie.

20.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z 9. grudnia 1915 r.

Pobór podatku spożywczego.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy etapowej z 24. listopada 1915, Op. Nr. 106979, zarządza się ze względu na konieczność ujednostajnienia przepisów podatkowych i w zastosowaniu art. 48 konwencji hagskiej, co następuje:

Podwyższony na podstawie uchwalonej przez rosyjską Radę państwa i Dumę z 27. lipca 1914 sankcyonowanej ustawy podatek spożywczy

1. od spirytusu wypędzonego z wszelkiego rodzaju płodów — z wyjątkiem spirytusu wyrobionego w owocowo- i winogronowo-wódczanych fabrykach z materiałów winogronowych, surowych owoców i wszelkiego rodzaju jagód w wysokości 20 kopiejek za stopień wiadrowy alkoholu.

2. podatek spożywczy od alkoholu wyrobionego w owocowo- i winogronowo-wódczanych fabrykach z winogronowych materiałów, owoców surowych i wszelkiego rodzaju jagód w wysokości 14 kopiejek za stopień wiadrowy alkoholu.

3. podatek spożywczy od piwa w wysokości 3 rb. od puda zatartego słodu w browarach przerabiających w ciągu roku ponad 2000 pudów słodu, i po 2 rb. 30 kopiejek od puda zatartego słodu w browarach zacierających sład sposobem ręcznym, albo siłą zwierząt i przerabiających w ciągu roku nie więcej nad 2000 pudów słodu.

4. podwyższony na zasadzie art. 87 rosyjskich ustaw zasadniczych sankcyonowanem dnia 11. listopada 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy w formie banderoły z wyrobów tytoniowych, a mianowicie:

a) od tytoniu do palenia	za funt	
najwyższej sorty a)	. . . . . na 4 rb. — kop.	
" " b)	. . . . . na 3 " 20 "	
" " c)	. . . . . na 2 " 50 "	
I. sorty	. . . . . na 1 " 75 "	
II. " "	. . . . . na 1 " 20 "	
III. " a)	. . . . . na — " 68 "	
III. " b)	. . . . . na — " 50 "	
b) od tabaki	. . . . . za funt na 1 " 20 "	
c) od cygar	. . . . . za 1000 sztuk	
I. sorty	. . . . . na 16 " 80 "	
II. " "	. . . . . na 10 " 80 "	
III. " "	. . . . . na 4 " 50 "	
d) od cygaret (okręconych w liść tytoniowy) i pachetosów (okręconych w słomę) za 1000 szt.	na 3 " 80 "	
e) od papierosów (w tutkach)	za 1000 sztuk	
najwyższej sorty a)	. . . . . na 6 " 50 "	
" " b)	. . . . . na 4 " 50 "	
I. sorty	. . . . . na 3 " 80 "	
II. " "	. . . . . na 3 " — "	
III. " a)	. . . . . na 1 " 75 "	
III. " b)	. . . . . na 1 " 50 "	
f) od tytoniu do palenia i tabaki „Machorka”	. . . . . za 1 funt na — " 24 "	
g) od papierosów „Machorka”	za 1000 sztuk na 1 " — "	

5. Podwyższony na zasadzie art. 87 zasadniczych ustaw sankcyonowanem dnia 26. października 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy

a) od cukru	. . . . . za 1 pud na 2 rb.—kop.
b) od nafty	. . . . . za 1 pud na — „ 90 „

wreszcie

6. podwyższony sankcyonowanem dnia 4. października 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy

a) od drożdży prasowanych krajowego wyrobu	na 32 kopiejki za 1 funt i po 36 kopiejek za 1 funt zagranicznych drożdży prasowanych, podatnych do sprzedaży.
--	--

b) od zapalek a mianowicie:

1. od zapalek bezpieczeństwa (tak zwanych szwedzkich)

a) krajowego wyrobu za pudełko,	zawierające do 75 sztuk zapalek	. . . . . na 1 kop.
" "	ponad 75 do 150 szt. zapalek	na 2 " "
" "	150 „ 225 „ „	na 3 " "
" "	225 „ 300 „ „	na 4 " "
b) sprowadzonych z zagranicy za pudełko,	zawierające do 75 szt. zapalek	. . . . . na 1 ^{1/2} „
" "	ponad 75 do 150 szt. zapalek	na 3 " "
" "	150 „ 225 „ „	na 4 ^{1/2} „
" "	225 „ 300 „ „	na 6 " "

2. od innego rodzaju zapalek w podwójnym wymiarze oznaczonym w punkcie 1 a) i b).

c) za 100 tutek cygaretowych	. . . . . na 4 kop.
a od książeczek zawierających najwyżej 50 bibulek cygaretowych	. . . . . na 1 kop.

należy pobierać od 1. stycznia 1916 począwszy w całym tut. okręgu okupowanym równomiernie w powyższym wymiarze.

Od wszelkich podległych powyższemu podatkowi spożywczemu artykułów, które opodatkowano nie wedle powyższych zasad i które w dniu 2. stycznia 1916 będą się znajdować na składzie w handlach, albo w transporcie, należy ściągnąć dodatkową opłatę spożywczą równającą się różnicy między dawnym a nowym wymiarem.

Na podstawie powyższego rozporządzenia zarządza c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku co następuje:

Od wszelkich, pierwszej już w handlu znajdujących się, powyższemu podatkowi spożywczemu podległych artykułów, które opodatkowano nie wedle powyższych zasad i które w dniu 2. stycznia 1916 w obwodzie iłżeckim będą się znajdować na składzie w handlach, albo w transporcie, należy ściągnąć dodatkową opłatę spożywczą, równającą się różnicy między dawnym, a nowym wymiarem.

O powyższych postanowieniach należy zawiadomić właściwą Komendę straży skarbowej, a przypadająca opłata dodatkowa ma być wpłaconą do kasy c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku, na podstawie wykazu sporządzo-

nego przez Komendę straży skarbowej w dwu egzemplarzach przypadającą opłatą dodatkową.

Drugi egzemplarz wywymienionego wyroku ma Komenda posterunku straży skarbowej przesłać wprost c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

21.

Zmiana siedziby sądów gminnych.

C. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku przeniosła:

- 1). siedzibę sądu gminnego z Ciepiewowa do Wielkiego przynależnej do gminy Łaziska,
- 2). siedzibę sądu gminnego z Sienna do miejscowości Krempa Kościelna gmina Wierchowiska.

22.

K a r y .

Wyrokiem c. i k. Sądu wojkowego w Wierzbniku z 12. stycznia b. r. l. cz. K $\frac{53}{16}$ /15 został Antoni Krawczyk z Kroczoza, obwód Iłża, skazany na karę jednorocznego zastrzonego więzienia, a to za współudział w kradzieży, popełnionej w nocy z 8-go na 9-go grudnia 1915 w Kazanowie przez dwóch dotychczas niewykrytych sprawców, którzy gospodarzowi Janowi Brożkowi i Walentemu Jabłońskiemu konia względnie wóz ukradli. Przy powyższej kra-

dzieży był skazany w ten sposób pomocny, że stał na straży przed zagrodami poszkodowanych.

Wyrokiem powyższego sądu z 12. stycznia b. r. l. cz. K $\frac{55}{8}$ /15 skazany został Karol Śliwa, parobek z Parszowa, obwód Iłża, na karę sześciomiesięcznego zastrzonego więzienia, a to za zbrodnię sprzeniewierzenia, popełnioną w ten sposób, że z powierzonej mu przez jego służbodawcę kwoty 500 rubli część, a mianowicie 97 rb. zataił i sobie przywłaszczył.

Prawomocnym wyrokiem sądu pokoju w Wierzbniku skazani zostali:

Marcin Jankowski z Rudnika gmina Wierzbnik, za sprzeniewierzenie przodu wozu, na trzy miesiące więzienia,

Franciszek Moskwa z Krępy Dolnej, gmina Lipsko za kradzież na 4 miesiące więzienia,

Józef Mucha z Jasieńca Iłżeckiego za kradzież konia na jeden rok więzienia,

Józef Pawłowski z Zalesic gmina Wierzbica za kradzież konia, i

Franciszek Suski z Rzeczniowa, gmina Rzecznów, za współwinę w kradzieży, popełnionej przez to, że kupili skradzionego konia z wozem, po sześć miesięcy więzienia.

Orzeczeniem c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku z dnia 18. t. m. L. C. 861 został skazany sołtys Antoni Sikorski z Pakosławia, gmina Błaziny na grzywnę w kwocie 100 kor. za niewypełnienie polecenia Komendy obwodowej w sprawie przedłożenia spisu robotników.

C. i k. Komendant obwodu

ELIASZ PALICZKA m. p.

Pułkownik.

